Fiili Ayrılıkta Nitelendirme

MAHKEME	KARAR TARİHİ	SONUÇ
Yargıtay 2. Hukuk Dairesi	15.12.2025	Bozma

ESAS NO	KARAR NO	İLGİLİ HÜKÜMLER
2025/5122	2025/11194	TMK 166/1, TMK 166/4, HMK 33, 7532 s.K. 13

ÖZET

Davacı eş dilekçesine şiddetli geçimsizlik yazmış, ancak altı yıllık ayrılığı ve feragatle reddedilen önceki boşanma davasını anlatmıştı. Derece mahkemeleri davayı ispatsızlıktan reddetti. Yargıtay, nitelendirmenin hâkime ait olduğunu, talebin TMK 166/4'e dayandığını belirterek bozdu.

Bu kararın özeti ve değerlendirmesi
savun.av.tr/fiili-ayrilik-dilekce-nitelendirme-tmk-166-4-2025-11194/ →

Karar metni

Yargıtay Karar Arama sisteminde yayımlandığı hâliyle, değiştirilmeden aktarılmıştır. Taraf adları kaynakta anonimdir.

2. Hukuk Dairesi 2025/5122 E. , 2025/11194 K.

"İçtihat Metni"

MAHKEMESİ : Adana Bölge Adliye Mahkemesi 2. Hukuk Dairesi

SAYISI : 2023/1258 E., 2025/1158 K.

DAVA TÜRÜ : Boşanma

İLK DERECE MAHKEMESİ : Mersin 3. Aile Mahkemesi

SAYISI : 2022/488 E., 2023/396 K.

Taraflar arasındaki davanın yapılan muhakemesi sonunda Bölge Adliye Mahkemesi Hukuk Dairesince verilen, yukarıda tarihi ve numarası gösterilen hüküm davacı erkek vekili tarafından davanın reddi, kusur belirlemesi, kadın lehine takdir edilen tedbir nafakası ve aleyhine hükmedilen vekâlet ücreti yönünden temyiz edilmekle; kesinlik, süre, temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda, temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten ve Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

Davacı erkek tarafından "şiddetli geçimsizlik" nedeniyle boşanma talepli dava açılmış, İlk Derece Mahkemesi tarafından davanın ispatlanamadığından reddine karar verilmiştir. Davacı erkek vekilinin istinaf kanun yoluna başvurusu üzerine Bölge Adliye Mahkemesi tarafından esastan reddine dair hüküm kurulmuş ve Bölge Adliye Mahkemesi kararı yukarıda gösterildiği şekilde davacı erkek vekilince temyiz edilmiştir.

Somut olay kapsamında; davacı erkek, dava dilekçesinde boşanma sebebi olarak altı yıldır ayrı yaşamalarına dayanmış, hukuki sebepler kısmında da, herhangi bir madde numarası belirtmeksizin, dava konusunu “şiddetli geçimsizlik nedeniyle boşanma” olarak göstermiş olup sonuç ve istem bölümünde aynı isteğini tekrarlamıştır. Davacı erkeğin dava dilekçesinde boşanma sebebi olarak bir madde numarası göstermediğine ve 4721 sayılı Türk Medeni Kanununda “şiddetli geçimsizlik nedeniyle boşanma” şeklinde bir dava türü olmadığına göre anlatılan olaylar kapsamında mahkeme tarafından niteleme yapılması zorunludur. Zira olayları açıklamak taraflara, hukuki vasıflandırma hakime aittir (HMK.md.33). Dolayısıyla hakim, tarafların vasıflandırmasıyla bağlı değildir.

Davacı erkek tarafından daha önce davalı kadın aleyhine bir boşanma davası açıldığı, bu davanın feragat sebebiyle reddedildiğinin ifade edildiği görülmektedir. Boşanma sebeplerinden herhangi biriyle açılmış ve reddedilmiş bir davanın varlığı, ret kararının kesinleşmesinden başlayarak bir yıl geçmesi ve bu süre içinde her ne sebeple olursa olsun ortak hayatın yeniden kurulmamış olması "birliğin temelinden sarsılmış sayılmasına" yasal karine teşkil eder (TMK.m.166/4). Dava dilekçesinde açıklanan olaylara göre; erkeğin, daha önce açtığı redle sonuçlanan davasından bahsetmiş olması, altı yıldır ayrı yaşadıklarını ve bir araya gelmediklerine belirttiği dikkate alınmakla boşanma talebinin Türk Medeni Kanununun 166/4 maddesinde yer alan fiili ayrılık sebebine dayandığı kabul edilmelidir. O halde, daha önce reddedilen boşanma davasına ilişkin dava dosyası getirtilip incelenerek gösterilen delillerin Türk Medeni Kanununun 166/4. maddesi çerçevesinde değerlendirilmesi ve hasıl olacak sonuca göre karar verilmesi gerekirken, bu yön gözetilmeden hüküm kurulması doğru görülmemiş, bozmayı gerektirmiştir.

KARAR
Açıklanan sebeple;

1.Temyiz olunan, İlk Derece Mahkemesi kararına karşı istinaf başvurusunun esastan reddine ilişkin Bölge Adliye Mahkemesi kararının ORTADAN KALDIRILMASINA,

2.İlk Derece Mahkemesi kararının BOZULMASINA, sair temyiz itirazlarının şimdilik incelenmesine yer olmadığına,

Temyiz peşin harcının istek halinde yatırana iadesine,

Dosyanın kararı veren İlk Derece Mahkemesine, kararın bir örneğinin Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine,

15.12.2025 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.